

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Rákospalota Nagy-Budapestet*

akár

Forrás:

Magyar Nemzet

Osztályozás

Tárgy

725.091

Hely

Idő

"1942"

Személy

Nbn

(Hely)

1942 VII. 19.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Ol.)

Rákospalota Nagy-Budapestet akar

1.

A Berli-ni-térről két villamos is indul Rákospalotára: a 91-es, meg az 55-ös. Tájékozatlan ember feltétlenül az előbbire száll, mert azon rajta a „Rákospalota” tábla, míg a másikon misem jelzi a célt és az útirányt. Pedig az 55-ös is Palotára tart s mert kerülő nélkül teszi meg az útat, tíz perccel hamarabb ér végállomásához, mint a 91-es. E tíz perces takarékosággal huszonöt percig tart az út s oda-vissza ez már napi egy órát jelent. Télen fagyban, nyáron rekkenő hőségben. De a közlekedésre nincs panasz Rákospalotán, hiszen a villamosokon kívül sűrűn jár a HÉV is, sőt a Nyugati pályaudvarról vonaton is megközelíthető a város. Szükség is van erre a kombinált összeköttetésre, mert Palota kiterjedése meglepően nagy s a ben-szülőtteknek kilométereket kell gyalogolniuk, amíg a HÉV vagy a villamos végállomásától lakásukig érnek. A nagy választék viszont lehetővé teszi, hogy mindenki olyan közlekedési eszközzel közelítse meg Pestet, melynek palotai vég-állomása legközelebb esik otthoná-hoz.

2.

De ezzel már benne is vagyunk Rákospalota legégetőbb problémá-nak kellős közepében s Nagy-Bu-dapest megvalósulásának előesté-jén szólni kell ezekről a problé-mákról.

Félórányira a fővárostól a rá-kospalotaiak a legrosszabb „vidéki” körülmények között élnek s elkép-zelhetetlen, hogy a saját erejükből, vagy akár a megye támogatásával is megoldják e kérdéseket. A leg-több palotai lakós saját házában lakik kis belterjes gazdálkodás, vagy veteményes kert közepén. Ez azt jelenti, hogy a házak frontja hosszú s Palotán egyáltalában nem ritkák a két-három kilóméteres ut-cák s a kétszázig terjedő házzá-mok. Télen sár, nyáron és tavasz-szal pedig *szaharai homok gátolja a közlekedést*. Csak legutóbb tör-tént meg, hogy a Tóth István-ut-cában kórházba kellett szállítani egy beteget s ezért kihívták a men-tőket. Meg is érkezett a mentőautó, de a hatalmas homokban elakadt. Telefonáltak egy másik autóért, az hasonló sorsra jutott, mire kihívták a tűzoltókat. Vészes sziréna-búgással a tűzoltó-autó is megér-

kezett, de még rosszabbul járt, mint társai. félúton elakadt. Nem volt más mit tenni: a tűzoltók tes-zállták a kocsikról s a tengelyig süllyedt autókat kiemelték. Ki se-gíthet ezeken a tűrhetetlen állapo-ton, *hogyan lehet megoldani Rá-kospalota s a többi Pestkörnyéki városok közlekedési és városrendé-szeti problémáit?* Csak Nagy-Bu-dapest megvalósulásán át, hangoz-tatja minden lokálpatrióta rákos-palotai s ez a vélemény hivatalos helyen is kifejezésre jut.

3.

De nézzük meg Rákospalota vízellátási kérdését. Palotán nincs vízvezeték, a kútvíz ihatatlan, csak tisztálkodásra alkalmas. Ezért a *város egyik részében Újpestre mennek vízért*, a másik részben pedig reggeltől estig nyikorogtat-ják a Rákosi-út és az Alkotmány-utca sarkán lévő vízvezetéki kút csapját. A nap minden órájában húsz-harminc asszony vagy gyer-mek áll a kútnál és várja, míg rá-kerül a sor. *„Vízet csak bőszerű edényben szabad vételezni”* — hir-deti egy böcs polgármesteri fel-írat a kút felett, de azért bizony

félórának kell itt várakozni, míg valakire rákerül a sor. Két-három szegényember húz csupán hasznót az anomáliákból. Ezek vízfordás-ból élnek. Húsz fillérért szállítanak lázhoz egy vödör vizet a környé-ken s mesterségük gyakorlása köz-ben visszatértek a régi szállító esz-közhöz: vállukon keresztbefejte-tett kampósvégű rúdra akasztják a vödröket s úgy tesznek naponta harminc-harmincöt fordulatot...

4.

Rákospalotát ezer érdekszál fűzi Budapesthez. A lakosság legnagyobb része Pesten keresi kenyerét, munka-köre ide köti, fontosabb bevásárlá-sait itt ejti meg s még szórakozni is ide jár. A három palotai mozi csak repriz-filmeket játszik s másora nem mindig kielégítő. Több kulturális egyesület s kaszinó is működik Rá-kospalotán s mind az utóbbi időkig fennállott a *Palotai Dalkör*, mely országos versenyeken is gyakran el-hozta a pálmát. Virágzásának korá-ban dr. *Oltványi Ferenc* nyugalma-zott kultuszminiszteri osztálytaná-osos vezette a Dalkört. Oltványi dr ismert szereplője volt Rákospalota társadalmi életének s gyakran halla-tott magáról. Az utóbbi időben erő-sében kezdett érdeklődni a politika iránt, vezetők tagja lett az egyik szélsőjobboldali pártnak s a Hivata-

los Lap legutóbb jelezte, hogy *Opeltz*-re való névváltoztatását is engedélyezték. A rákospalotai helyi újság nem írta meg ezt az érdekes eseményt, de riporteri körútunkon eljutottunk dr. Oltványi szép, zöld-zsalugáteres húzáig is. Az *Ipoly-utca* és a *Vasváry Pál-utca* sarkán emel-kedik ez az épület, bizonyítékául tulajdonosa takarékoságának s nem kisebb mértékben annak, hogy a magyar állam megbecsüli magas-rangú hivatalnokait s lehetővé teszi anyagi biztonságukat. A ház urát a délelőtti órákban nem találtuk oda-haza, pártügyekben Pesten járt, csak nejjével tudtunk beszélni, ki törve ejti a magyar nyelvet, mert száрма-zására nézve orosz.

5.

Sok nyugdíjas tisztviselő, állami alkalmazott él Rákospalotán, de tekintélves a kisjövedelmű emberek, munkások száma is. Évtizedek során kialakult az egyes negyedek sajátos neve s ennek megfelelően van „*üri-fertály*”, „*mágnás-fertály*” s „*szegény-fertály*”. **Ez az elnevezés csak azért érdekes, mert Palotán — ezt mondanunk sem kell — egy fia mágnás sem él s a fertályok rangsora csupán az anyagilag jobb vagy rosszabb sorban levő középosztály-beliek közötti megkülönböztetését jelzi.**

A nagyváros zaja, kapkodása, sietség nem hatolt el ide, békés kisvárosi hangulatot találunk mindenfelé és sok a biciklizők száma. A humor sem hiányzik Palotáról s egy sarki kocsmában, ahová betértünk, így fogadott az őszbajuszú, kedélyes „tulaj“:

— Bortot vagy sörtöt, urak? . . .